

Beleidsplan Armoede en Schulden 2015 – 2018

*Heb je een steuntje in de rug
nodig?
.....We keren je niet de rug toe!*

Inhoud

1	INLEIDING	3
2	AARD EN OMVANG VAN ARMOEDE- EN SCHULDENPROBLEMATIEK	4
3	VOORZIENINGEN 2014	6
3.1	BIJSTAND	6
3.1.1	Individuele bijzondere bijstand	6
3.1.2	Categoriale bijzondere bijstand	7
3.2	EENMALIGE KOOPKRACHTTEGEMOETKOMING 2014	8
3.3	OVERIG GEMEENTELIJK MINIMABELEID	9
3.3.1	Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds	9
3.3.2	Schuldhelpverlening en preventie	9
3.3.3	Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	10
3.4	PARTICULIERE ONDERSTEUNING	10
3.5	ERVARINGEN VAN BETROKKENEN	10
4	ONTWIKKELINGEN IN WET- EN REGELGEVING	12
4.1	INDIVIDUELE EN CATEGORIALE BIJZONDERE BIJSTAND	12
4.2	ONDERSTEUNING CHRONISCH ZIEKEN EN GEHANDICAPTEN	13
4.3	INDIVIDUELE STUDIETOESLAG	13
4.4	INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG	13
5	NIEUWE KOERS	14
5.1	VISIE	14
5.2	DOELEN	15
5.3	HOE GAAN WE DIT BEREIKEN?	16
5.3.1	Maatwerk	16
5.3.2	Verbinden organisaties	20
5.3.3	Kinderen	21
6	BEGROTING	23
	BUDGETTEN LANDELIJK	23
	BUDGETTEN GEMEENTE DALFSEN (RAMING)	23
	UITGAVEN GEMEENTE DALFSEN (RAMING)	24

1 Inleiding

Voor u ligt het plan voor de bestrijding van armoede en schulden in Dalfsen in de periode 2015-2018.

In onze visie is armoede niet alleen een geldprobleem. Armoede is een complex van achterstanden die elkaar onderling versterken en een kloof slaan met de rest van de samenleving. Het gaat om achterstanden in gezondheid, werken, wonen, opleiding, sociale vaardigheden, politieke deelname en vrijetijdsbesteding. Armoede kan een persoon beperken in zijn welbevinden in lichamelijk en geestelijk opzicht en leiden tot sociale uitsluiting.

Het nieuwe beleid heeft drie speerpunten:

- We bieden maatwerk. We kijken van geval tot geval welke ondersteuning de meest duurzame oplossing biedt.
- We verbinden organisaties. We werken samen met vrijwilligers en maatschappelijke organisaties in preventie en signalering en bieden integrale ondersteuning.
- Extra aandacht voor jeugd. Kinderen uit arme gezinnen moeten net als andere kinderen kunnen meedoen aan sport, cultuur, schoolreisjes en andere activiteiten.

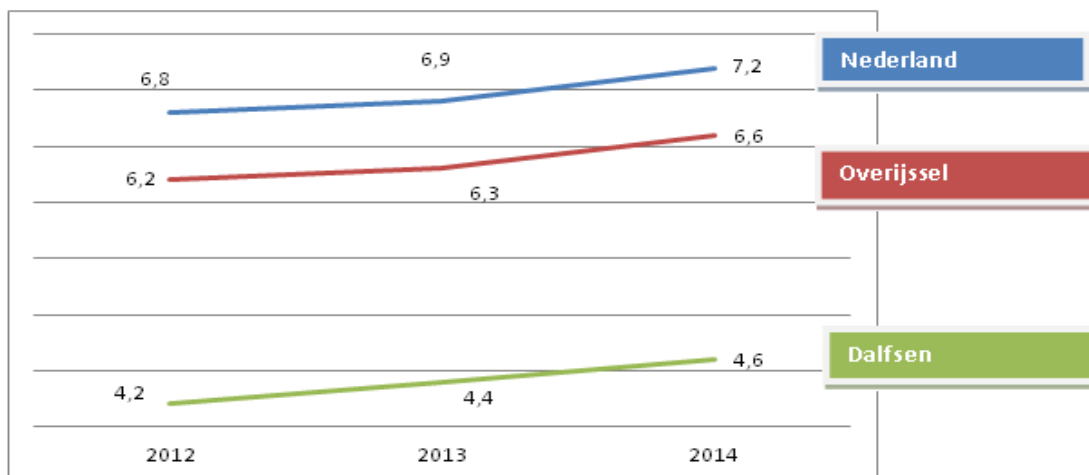
Dalfsense minima moeten volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Werk is de beste weg uit armoede. De gemeente helpt mensen op weg naar werk, maar is solidair met mensen die niet kunnen werken; we bieden een fatsoenlijk bestaansminimum. We geven nooit alleen geld, maar kijken altijd of we een duwtje in de rug kunnen geven. Daarbij is altijd sprake van maatwerk. We spreken de burger aan op zijn eigen kracht en niet op zijn beperkingen. De organisatie van de ondersteuning wordt eenvoudiger: dichtbij en geïntegreerd. Uitgangspunt is één klant, één plan, één regisseur. De gemeente werkt daarbij nauw samen met het maatschappelijk middenveld.

In de eerste hoofdstukken wordt de armoede- en schuldenproblematiek in beeld gebracht, schetsen we landelijke ontwikkelingen en kijken we terug op het armoedebeleid van de afgelopen jaren. Vanaf hoofdstuk 5 kijken we vooruit: welke maatregelen nemen we en welke budgetten zijn daarmee gemoeid.

2 Aard en omvang van armoede- en schuldenproblematiek

In figuur 1 is te zien dat Dalfsen relatief weinig financiële armoede kent gelet op het aantal huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau.

Figuur 1. Percentage huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau (sociaal minimum) in 2014

Het percentage minima in Dalfsen is al vele jaren lager dan het landelijke en provinciale gemiddelde. In de afgelopen jaren had bijna 1 op de 20 huishoudens (4% tot 5%) een inkomen op bijstandsniveau. Landelijk is dat ruim twee procentpunten hoger, namelijk ongeveer 7%.

In de volgende tabel is te zien hoe de doelgroep van het armoedebeleid is samengesteld. Deze tabel geeft de samenstelling van het aantal huishoudens met een laag inkomen weer per 1 januari 2014. De bron is de Minimascan van Stimulanz waarbij een bewerking van CBS-cijfers is gemaakt.

Tabel 1. Samenstelling doelgroep armoedebeleid

Aantal huishoudens met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum						
	101%	105%	110%	115%	120%	125%
Inkomen uit arbeid	80	90	110	120	140	170
Inkomen uit eigen onderneming	140	140	150	160	170	180
Uitkering werkloosheid	10	20	30	30	40	40
Uitkering ziekte/arbeidsongeschikt	10	30	40	60	70	70
Uitkering ouderdom/nabestaanden	160	240	350	440	580	710
Uitkering sociale voorzieningen	100	110	140	170	180	190
Overig overdrachtsinkomen	0	0	0	0	0	0
Totaal	500	630	820	980	1.180	1.360

Huishoudens met een inkomen uit eigen onderneming (zelfstandigen) zijn, vergeleken met andere gemeenten, oververtegenwoordigd binnen de groep minima. Van de 500 huishoudens met een

inkomen tot 101% van het sociaal minimum hebben 140 huishoudens een inkomen uit eigen onderneming. Dat is 28%. Landelijk is dit percentage (veel) lager, namelijk 16%.

Pensioengerechtigden onder de minima zijn eveneens oververtegenwoordigd in Dalfsen: 32% van de minima heeft als hoofdkomen een *uitkering ouderdom of nabestaandenuitkering*. Landelijk is dat 25%.

De groep die juist *ondervertegenwoordigd* is, is de groep bijstandsgerechtigden (20% van de minima in Dalfsen, tegenover 35% van de minima in Nederland).

In Dalfsen leven ruim 350 kinderen in een gezin met een inkomen op bijstandsniveau of iets daarboven.

Tabel 3. Aantal kinderen < 18 jr. in huishoudens met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum

Inkomen	101%	110%	120%	125%
Aantal kinderen	350	350	460	460

In een landelijk onderzoek¹ wordt het aantal huishoudens in de gemeente Dalfsen dat risico loopt om een (problematische) schuld op te bouwen *geraamd* op 1.126 huishoudens. Ongeveer een kwart (280) van deze huishoudens heeft al een zware tot structurele problematische schuld.

Tabel 4. Risico op problematische schulden naar aantal huishoudens in Dalfsen

Risicoladder	Aantal huishoudens
0 Geen problematische schulden	297
1 Lichte problematische schuld	559
2 Zware problematische schuld	140
3 Zware structurele problematische schuld	130
Totaal	1.126

¹ Kosten en baten van schuldhulpverlening, APE/Stimulansz, juli 2011.

3 Voorzieningen 2014

In dit hoofdstuk gaan we in op de vorm en omvang van de voorzieningen in 2014 en op de ervaringen van betrokkenen.

3.1 Bijstand

De bijstand is een sociaal vangnet en is opgebouwd uit algemene bijstand en bijzondere bijstand. De algemene bijstand voorziet onder normale omstandigheden in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Mensen die echter te maken krijgen met uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten waarin de bijstand niet voorziet, kunnen onder voorwaarden recht hebben op bijzondere bijstand voor die meerkosten.

Om de taak van bijstandsverlening doelmatig te kunnen uitvoeren en mede gelet op eenduidig en uniform beleid (rechtsgelijkheid en rechtszekerheid), zijn voor vaak voorkomende kostensoorten beleidsregels opgesteld. Dit zijn richtlijnen voor het recht op bijzondere bijstand van in bijzondere omstandigheden verkerende groepen personen voor zowel het college als voor belanghebbenden. Door het opstellen van richtlijnen voor vaak voorkomende kostensoorten, kunnen de doelgroepen beter bereikt worden (waar kan ik mogelijk recht op hebben?).

De bijzondere bijstand kan onderverdeeld worden in individuele bijzondere bijstand en categoriale bijzondere bijstand. De langdurigheidstoelage betreft een bijzondere vorm van categoriale bijzondere bijstand omdat het niet gerelateerd is aan bepaalde kosten.

3.1.1 Individuele bijzondere bijstand

De regels voor individuele bijzondere bijstand zijn vastgelegd in artikel 35 van de Participatiewet. Hieruit vloeien vier beoordelingscriteria voort:

1. Doen de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt gevraagd zich voor?
2. Zijn de kosten in het individuele geval noodzakelijk?
3. Vloeien de kosten voort uit bijzondere omstandigheden?
4. Kunnen de kosten worden voldaan uit de bijstandsnorm, de langdurigheidstoelage, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm?

Het verstrekken van individuele bijzondere bijstand is dus maatwerk. Om de redenen als vermeld in de vorige paragraaf, zijn voor vaak voorkomende kostensoorten beleidsrichtlijnen vastgelegd in het Besluit bijzondere bijstand Dalfsen 2012. In tabel 5 zijn een aantal kostensoorten opgenomen.

Tabel 5. Voorbeelden kostensoorten waarvoor richtlijnen zijn vastgelegd in beleidsregels

Kostensoorten			
Alternatieve geneeswijzen	Inrichtingskosten	Orthodontie	Stookkosten
Babyuitzet	Kledingslijtage en bewassing	Pedicure	Toeslag voormalig alleenstaande ouder
Bewindvoering	Krediethypotheek	Rechtsbijstand	Verhuiskosten
Bril / Contactlenzen	Maaltijdvoorziening	Reiskosten	Woonkostentoeslag
Diëten	Medische kosten	Servicekosten	Toeslag alleenwonende jongeren

3.1.2 Categoriele bijzondere bijstand

Categoriele bijzondere bijstand is vergelijkbaar met individuele bijzondere bijstand in die zin dat ook categoriele bijzondere bijstand, bijstand betreft voor extra noodzakelijke kosten. Het verschil is dat kan worden volstaan met de vaststelling dat een belanghebbende tot de doelgroep van de categoriele bijstand behoort en de beoordeling of de kosten noodzakelijk zijn en daadwerkelijk worden gemaakt achterwege kan blijven.

Hieronder staan de 5 categoriele minimaregelingen waarop belanghebbenden in 2014 een beroep konden doen. Als gevolg van de invoering van de Participatiewet, die de Wet werk en bijstand per 1 januari 2015 heeft vervangen, vervallen (van rechtswege) alle categoriele regelingen met uitzondering van de tegemoetkoming in de kosten van de aanvullende zorgverzekering.

Deze minimaregelingen zijn net als de richtlijnen voor individuele bijzondere bijstand (slechts) beleidsrichtlijnen voor uniform en eenduidig beleid. Er kan altijd individueel maatwerk geleverd worden met individuele bijzondere bijstand als de op categoriele wijze verstrekte bijzondere bijstand ontoereikend is of als personen niet tot de aangewezen doelgroepen behoren.

A. 65-plus regeling

Inwoners van de gemeente Dalfsen die die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen categoriele bijzondere bijstand krijgen voor deelname aan sociale of culturele activiteiten.

B. Chronisch zieken en gehandicapten 2014

Op 3 juni 2014 heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel 'Afschaffing financiële regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten'. Daarmee vervielen met ingang van 1 januari 2014 de algemene tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (hierna: algemene tegemoetkoming) en de uitkering voor de compensatie voor het verplicht eigen risico voor de zorgverzekering (hierna: CER-uitkering). Beide regelingen werden landelijk door het CAK uitgevoerd.

Zowel de CER-uitkering als de algemene tegemoetkoming hadden als doel chronisch zieken en/of gehandicapten te compenseren voor gemaakte meerkosten. Uit onderzoek bleek echter dat de regelingen te ongericht waren met als resultaat dat de doelgroep in onvoldoende mate werd bereikt en een groep mensen zonder meerkosten werd 'gecompenseerd'.

De regering wil van een ongerichte compensatie via de algemene tegemoetkoming en CER-uitkering naar een vorm van ondersteuning die beter is toegesneden op de persoonlijke situatie van burgers,

door een combinatie van de fiscale regeling specifieke zorgkosten en gemeentelijk maatwerk voor mensen met een chronische ziekte en/of handicap.

Om maatwerk te bereiken, ontvangen gemeenten vanaf 2014 een budget, dat fors lager is dan het landelijke budget in 2013 (circa 70% lager), ter compensatie van de afgeschafte regelingen. Het is de taak van gemeenten om op gerichte wijze chronisch zieken en/of gehandicapten te compenseren voor hun meerkosten.

Omdat de algemene tegemoetkoming voor 2013 eind 2014 voor het laatst werd uitgekeerd, en de CER-uitkering voor het laatst werd uitgekeerd in 2013, hebben wij personen in de doelgroep gecompenseerd met € 99. Dat bedrag was gelijk aan de CER-uitkering in 2013 en kwam bovenop de tegemoetkoming die al voor de regeling chronisch zieken en gehandicapten bestond.

C. Tegemoetkoming kosten premie aanvullende zorgverzekering

Er was in 2006 een collectief contract afgesloten met Het Groene Land Achmea voor de basis- en aanvullende verzekering. Deelname aan de verzekering door de doelgroep was vrijwillig. Omdat de door ons aangeboden collectieve zorgverzekering lang niet altijd voordeliger bleek dan algemeen toegankelijke (collectieve) zorgverzekeringen, zijn we gestopt met het aanbieden ervan. Daarvoor in de plaats ondersteunen wij minima in de kosten van de premie voor een aanvullende zorgverzekering naar keuze.

D. Participatieverordening schoolgaande kinderen

Voor schoolgaande kinderen kon categoriale bijzondere bijstand verstrekt worden op grond van de verordening bevordering van maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen 2012 A. De ondersteuning voor activiteiten gericht op sport en cultuur is ondergebracht bij respectievelijk het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds (zie paragraaf 3.3.1)

E. Langdurigheidstoeslag

De Langdurigheidstoeslag betrof een inkomensondersteunende maatregel die wettelijk gezien bij de bijzondere bijstand was ondergebracht. De gedachte achter de toeslag was, dat mensen die langdurig een inkomen op sociaal minimum hebben, geen financiële ruimte hebben om te reserveren voor onverwachte uitgaven. De regels voor het recht op de langdurigheidstoeslag waren gesteld in de verordening Langdurigheidstoeslag gemeente Dalfsen 2012 A.

3.2 Eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014

De koopkrachttegemoetkoming betrof een éénmalige uitkering voor de reparatie van de koopkracht van minima in 2014. Volgens de wetgever hebben minima extra last van ongewenste effecten van de bezuinigingsmaatregelen en lastenverzwaringen om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Deze inkomensondersteunende maatregel vond zijn wettelijke grondslag in de Wet werk en bijstand.

Op grond van de wet hadden alle personen die in september 2014 een inkomen hadden van ten hoogste 110% van de toepasselijke bijstandsnorm, recht op een éénmalige uitkering in 2014. Voor gehuwden, alleenstaande ouders en alleenstaanden bedroeg de tegemoetkomingen respectievelijk: € 100, € 90 en € 70.

Op dit moment heeft de wetgever niets bepaald over een eventueel (jaarlijks) vervolg op de eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014.

3.3 Overig gemeentelijk minimabeleid

In paragraaf 3.1 en 3.2 werden de voorzieningen op grond van de Wet werk en bijstand behandeld. In deze paragraaf komen de overige voorzieningen aan bod.

3.3.1 Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds

De gemeente Dalfsen is sinds 1 juli 2013 aangesloten bij het Jeugdsportfonds. Voor kinderen betekent de aansluiting dat zij altijd kunnen sporten, al hebben de ouders een minimuminkomen. De vergoeding wordt direct betaald aan de vereniging of leverancier, waardoor het geld op de goede plek terecht komt en daadwerkelijk aan het kind ten goede komt. De uitvoering van het Jeugdsportfonds ligt bij het Jeugdsportfonds Overijssel. De gemeente is intermediair en verricht daardoor een deel van de werkzaamheden.

De gemeente is vanaf medio september 2014 aangesloten bij het Jeugdcultuurfonds. Het Jeugdcultuurfonds stimuleert de persoonlijke ontwikkeling van kinderen door middel van actieve kunstbeoefening. Door de aansluiting bij het Jeugdcultuurfonds wordt het voor kinderen waarvan de ouders een inkomen op het minimum niveau hebben, mogelijk actief aan kunstbeoefening deel te nemen. De uitvoering van het Jeugdcultuurfonds Dalfsen is identiek aan de uitvoering van het Jeugdsportfonds. Het Jeugdcultuurfonds is aangesloten bij het provinciale Jeugdcultuurfonds die de backoffice werkzaamheden verricht voor de aangesloten gemeenten in Overijssel.

3.3.2 Schuldhulpverlening en preventie

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht op het terrein van integrale schuldhulpverlening. Inwoners kunnen zich tot het college wenden voor schuldhulpverlening.

Preventie

Specifiek voor preventie kent de gemeente het project Thuisadministratie verzorgd door Humanitas. Daarnaast kunnen klanten informatie krijgen over maatschappelijke organisaties waar zij op laagdrempelige wijze terecht kunnen voor informatie en ondersteuning (zie ook paragraaf 3.4).

Humanitas Thuisadministratie ontvangt subsidie van de gemeente Dalfsen voor het project Voortraject schuldhulpverlening. Dit project is gestart op 1 april 2012 en in november 2012 geëvalueerd. De evaluatie heeft geleid tot voortzetting van de subsidie tot 1 januari 2016. Het project is voortgezet samen met Stap 1. Stap 1 verzorgt doorverwijzingen en eventueel de intake voor schuldhulpverlening.

Het doel van het project is voorkomen dat er schuldhulpverleningstrajecten worden opgestart die niets opleveren of die niet nodig waren. In de evaluatie (november 2012) bleek dat forse besparingen mogelijk waren. Realistisch gezien worden door het project 8 tot 10 (onnodige) trajecten bij de GKB voorkomen. Daarnaast worden besparingen gerealiseerd op intakes en het schrappen van het spreekuur van de GKB in Dalfsen. Medio 2015 volgt een nieuwe evaluatie.

Zelfstandigen met schulden kunnen terecht bij Zuidweg en Partners. Deze organisatie is gespecialiseerd in het helpen van zelfstandigen met schulden. Voor ZZP-ers wordt steeds meer de samenwerking met Stap 1 gezocht.

3.3.3 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

De gemeente Dalfsen kent voor minima een kwijtscheldingsbeleid voor gemeentelijke belastingen en heffingen. Sinds 1 januari 2013 is het kwijtscheldingsbeleid voor gemeentelijke belastingen verruimd. De verruiming bestaat uit drie onderdelen:

- Kleine ondernemers kunnen net als niet-ondernemers kwijtschelding krijgen van privé-belastingen;
- Voor pensioengerechtigden wordt rekening gehouden met de AOW-norm in plaats van de lager wordende bijstandsnorm;
- Noodzakelijke kosten voor kinderopvang tellen mee als uitgave en worden op het inkomen in mindering gebracht. Werkende ouders komen hierdoor eerder in aanmerking voor kwijtschelding als zij een deel van hun inkomen moeten gebruiken voor de kosten van kinderopvang.

Met het waterschap Groot Salland is een overeenkomst afgesloten ingaande 1 januari 2003 dat mensen die kwijtschelding ontvangen van de gemeentelijke belasting ook kwijtgescholden worden van de verontreinigingsheffing en de ingezetenenomslag.

3.4 Particuliere ondersteuning

Naast de gemeentelijke voorzieningen, kunnen minima ondersteund worden door particuliere initiatieven. Hieronder volgt een (niet uitputtend) overzicht van particuliere initiatieven:

- Hulp via Humanitas
- Voedselbank
- Kledingbank
- Speelgoedbank
- Hulp van het diaconaal platform
- Landstede Welzijn
- SMON Welzijn

3.5 Ervaringen van betrokkenen

Bij het maken van nieuw armoede- en schuldenbeleid is het van belang om wensen, ervaringen en mogelijkheden van alle betrokken partijen te inventariseren en te benutten. We hebben hierbij naar het huidige armoede- en schuldenbeleid gekeken vanuit het oogpunt:

- van klanten;
- van maatschappelijke partners; en,
- van de gemeentelijke organisatie.

Belangrijke input was de armoedeconferentie die in samenwerking met de provincie, arMOEDe, radar en de gemeente Dalfsen werd gehouden op 22 mei 2014. Tijdens die conferentie zijn diverse vraagstukken besproken en heeft het projectteam De Kunst van het Rondkomen de rapportage arMOEDe gepresenteerd. Die rapportage geeft het beeld weer van armoede in de gemeente Dalfsen en geeft bevindingen en aanbevelingen.

Klanten, maatschappelijke partners en de gemeentelijke organisatie ervaren allen een aantal knelpunten in het huidige armoede- en schuldenbeleid. In de onderstaande tabel zijn de voornaamste knelpunten in willekeurige volgorde opgenomen. Opvallend is dat er slechts één knelpunt door alle partijen worden benoemd. Het gaat om het bestrijden van (extra) schoolkosten voor bijvoorbeeld fiets, agenda, laptop en schoolreisjes.

Tabel 6. Samenvatting ervaren knelpunten

Klanten	Maatschappelijke partners	Gemeentelijke medewerkers
Taboe op armoede	Taboe op armoede	Meer ruimte voor creatieve oplossingen nodig
Eenzaamheid	Eenzaamheid (sociale armoede)	Gegevensuitwisseling organisaties
Leven na schuldsanering	Multiproblematiek jongeren	Beperkte mogelijkheden Jeugdsportfonds
Sport voor volwassenen	Financiering via verschillende potjes	Gebrek aan preventie: praktische tips en hulp nodig
Woningaanbod	Meer ruimte en vrijwilligers nodig voor doorgroei	Uitvoeringskosten beperkt houden
Schoolkosten	Schoolkosten	Schoolkosten
Samenwerken organisaties	Samenwerken organisaties (beperkingen privacy)	Mogelijkheden tot activering klanten
Persoonlijk beleid		Onbekendheid voorzieningen

4 Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015, is maatwerk het uitgangspunt van bijstandsverlening. Categoriele bijstandsverlening op grond van de in paragraaf 3.1.2 genoemde minimaregelingen, met uitzondering van C, is niet meer mogelijk. Nu kan niet meer worden uitgegaan van de aannemelijkheid dat personen die behoren tot een bepaalde categorie ook meerkosten hebben, maar moet elke situatie individueel beoordeeld worden. Daarnaast moet het armoedebeleid meer gericht zijn op activering en participatie. In dit hoofdstuk zetten we de wijzigingen en nieuwe regelingen op een rij.

4.1 Individuele en categoriale bijzondere bijstand

Het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand is niet meer mogelijk op een uitzondering na. De enige uitzondering betreft de mogelijkheid om een collectieve zorgverzekering aan te bieden dan wel een tegemoetkoming in de kosten van de premie voor een aanvullende zorgverzekering te verstrekken. De huidige mogelijkheden voor individuele en categoriale bijzondere bijstand en het verschil tussen beide vormen van bijstand is samengevat in onderstaande tabel.

Tabel 7. Individuele en categoriale bijzondere bijstand

Individuele bijzondere bijstand	Categoriale bijzondere bijstand
Belanghebbende toont aan dat er noodzakelijke kosten zijn waarin de bijstand niet voorziet.	Belanghebbende behoort tot een bepaalde groep waardoor het aannemelijk is dat er noodzakelijke kosten zijn waarin de bijstand niet voorziet.
De kosten worden daadwerkelijk gemaakt.	De kosten hoeven niet gemaakt te worden.
Bestaat uit: <ul style="list-style-type: none">• Bijzondere bijstand artikel 35 Pw• Individuele inkomensvoetslag• Individuele studietoelag	Enige variant die overblijft: Aanbieden collectieve zorgverzekering, dan wel een tegemoetkoming in de kosten van de premie op de aanvullende zorgverzekering.

Individuele bijstand op basis van groepskenmerken

Nu de mogelijkheden voor minimaregelingen op grond van categoriale bijzondere bijstand beperkt zijn, kunnen wij meer gebruik maken van beleidsregels voor het verlenen van individuele bijzondere bijstand aan groepen met bepaalde kenmerken (zie paragraaf 3.1.1). Omdat algemene inkomensondersteuning voorbehouden is aan het rijk, dienen de kostensoorten betrekking te hebben op specifieke noodzakelijke kosten waarin de toepasselijke bijstandsnorm niet voorziet.

Voor de groep chronisch zieken en gehandicapten is een beleidsregel op basis van groepskenmerken mogelijk. Wij zijn echter voornemens die groep te bereiken met de enige overgebleven vorm van categoriale bijzondere bijstand: tegemoetkoming in de kosten van de premie van een aanvullende zorgverzekering (zie paragraaf 5.3.1.). Ook is een beleidsregel mogelijk voor de doelgroep ouders met schoolgaande kinderen. Echter een dergelijke regeling bevindt zich al snel op het vlak van algemene inkomensondersteuning wat binnen de Participatiewet niet is toegestaan. Om die reden zijn wij voornemens deze doelgroep te bereiken via minimaregelingen die zijn gebaseerd op de Gemeentewet (zie paragraaf 5.3.3.).

4.2 Ondersteuning chronisch zieken en gehandicapten

Om maatwerk te bereiken, ontvangen gemeenten vanaf 2014 een budget ter ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten, die fors lager is dan het landelijke budget in 2013 (circa 70% lager), ter compensatie van de afgeschafte regelingen. Het is de taak van gemeenten om op gerichte wijze chronisch zieken en/of gehandicapten te compenseren voor hun meerkosten. Zie ook paragraaf 3.1.2, regeling Chronisch zieken en gehandicapten 2014.

4.3 Individuele studietoeslag

De Participatiewet die met ingang van 1 januari 2015 in werking is getreden, introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoeslag. Deze toeslag is bedoeld voor mensen met een arbeidshandicap die een extra steuntje in de rug nodig hebben om te gaan studeren, omdat het voor deze mensen moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan. Als voorwaarde om in aanmerking te komen geldt dat de student minimaal 18 jaar is, studiefinanciering of WTOS-uitkering² ontvangt en geen vermogen heeft. Belangrijke voorwaarde is verder dat hij niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Het college kan aan een belanghebbende een individuele inkomenstoeslag toekennen. Voor het bepalen van het recht op de inkomenstoeslag wordt gelet op de individuele omstandigheden van de persoon.

4.4 Individuele inkomenstoeslag

De individuele inkomenstoeslag (IIT) is de vervanger van de langdurigheidstoeslag uit de Wet werk en bijstand. De individuele inkomenstoeslag is een inkomensondersteunende maatregel voor personen die *langdurig* een *laag* inkomen hebben en daarbij, gelet op de individuele omstandigheden, *geen uitzicht hebben op inkomensverbetering*. De toeslag is niet gerelateerd aan daadwerkelijk gemaakte kosten en moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand.

Het college kan aan een belanghebbende een individuele inkomenstoeslag toekennen. Voor het bepalen van het recht op de inkomenstoeslag wordt gelet op de individuele omstandigheden van de persoon. Tot die omstandigheden wordt in ieder geval gerekend de *krachten* en *bekwaamheden* van de persoon en de *inspanningen* die zijn verricht om het inkomen te verbeteren.

² Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS)

5 Nieuwe koers

5.1 Visie

In onze visie is armoede niet alleen een geldprobleem. Armoede is een complex van achterstanden die elkaar onderling versterken en een kloof slaan met de rest van de samenleving. Het gaat om achterstanden in gezondheid, werken, wonen, opleiding, sociale vaardigheden, politieke deelname en vrijetijdsbesteding. Armoede kan een persoon beperken in zijn welbevinden in lichamelijk en geestelijk opzicht en leiden tot sociale uitsluiting.

Om een goede visie te kunnen hebben op welke aanpak het beste werkt, moet je eerst weten wie je doelgroep is. Wie zijn de minima? Zijn ze zelfredzaam? Zijn ze 'zielig' of 'slachtoffer', een product van gebrekkige opvoeding of ongelukkige omstandigheden en door onvermogen aangewezen op gemeentelijke inkomensondersteuning? Of zijn het calculerende en soms frauderende burgers die berekenend een afweging maken tussen werken of profiteren van bijstand? Kunnen alle minima via werk volledig zelfstandig in een inkomen gaan voorzien? Feit is, dat al deze vragen voor elk individu anders beantwoord worden. De doelgroep is niet homogeen. Daarom pleiten we in het nieuwe armoedebeleid voor maatwerk. De ene persoon is gebaat bij ondersteuning, de ander is – onparlementair gezegd – gebaat bij een schop onder de kont. Zo kan het zijn, dat iemand meer bewust moet worden gemaakt van zijn of haar eigen kracht. Of moet worden aangesproken op zijn of haar verantwoordelijkheid naar de kinderen of de samenleving. Het nieuwe armoedebeleid gaat een goede mix bieden van zorg en bemoeizorg, prikkelen en stimuleren, rechten en plichten en solidariteit en wederkerigheid.

Doel is mensen die in financiële moeilijkheden verkeren toch de mogelijkheid bieden mee te doen in de maatschappij om daarmee te voorkomen dat zij in een sociaal isolement komen.

Maatwerk is de essentie van het nieuwe armoedebeleid

Maatwerk betekent dat we niet alleen vis geven, maar ook een hengel. We bieden niet alleen inkomensondersteuning, maar gaan in gesprek om te kijken of er mogelijkheden zijn om de problematische (financiële) situatie van de klant duurzaam te verbeteren. Inkomensondersteuning koppelen we vanaf nu altijd aan activering en ondersteuning zoals maatschappelijke ondersteuning (Wmo), verslavingszorg, re-integratie en inburgering. We doorbreken hiermee de verkokering van het beleid.

Doel is het vergroten van de zelfredzaamheid. Dat betekent niet dat mensen aan hun lot worden overgelaten en zichzelf maar moeten redden. Het betekent dat de gemeente en hulpverleners niet meer automatisch de problemen van de klant overnemen en oplossen. Het beleid is erop gericht dat mensen ontdekken en ervaren dat zij veel meer kunnen dan ze zelf misschien verwachtten. Dit gevoel van grip op de eigen situatie geeft mensen zelfvertrouwen en betekent een echte stap vooruit.

Maatwerk betekent verder dat we de ondersteuning afstemmen op de (financiële) omstandigheden van de persoon. Inkomensondersteuning in het nieuwe armoedebeleid richt zich op vergoeding van

noodzakelijke uitgaven die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden en uitgaven voor sociale, culturele of sportieve activiteiten. Individueel maatwerk is de wettelijke taak van gemeenten.

Maatschappelijk middenveld

Er zijn tal van goede initiatieven van vrijwilligers, fondsen en maatschappelijke organisaties in Dalfsen. De gemeente wil graag samen met dit maatschappelijk middenveld de armoede gaan bestrijden. Deze partijen weten vaak beter wat er speelt in de wijken en welke problemen minima ervaren. De ondersteuning die zij bieden is dikwijls laagdrempelig en 'op maat'. Ze signaleren 'stille armoede' achter voordeuren waar de gemeente niet komt. Zowel in de uitvoering als bij de totstandkoming van het beleid willen we heel graag vaker met deze partijen rond de tafel zitten. Het verbinden van maatschappelijke organisaties en het samen optrekken tegen verborgen armoede in Dalfsen is een van de speerpunten van het nieuwe beleid.

Eenvoudiger en efficiënt

Een bijkomend, maar niet onbelangrijk aandachtspunt in het nieuwe armoedebeleid betreft de efficiency en de uitvoeringskosten. Als we ten tijde van bezuinigingen het voorzieningenniveau op peil willen houden, zullen we efficiënter moeten werken. In de loop der jaren is een kerstboom van projecten en regelingen ontstaan (in aanvulling op een ruim palet van regelingen van de landelijke overheid). Dit maakt het armoedebeleid lastig stuurbaar. De effecten zijn moeilijker te meten en het leidt vooral tot hoge aansturings- en uitvoeringskosten. Bovendien zijn de regelingen zo divers en gecompliceerd geworden, dat de doelgroep (en hulpverleners) het spoor bijster raakt en soms zelfs afziet van een aanvraag. Het nieuwe armoedebeleid wordt eenvoudiger.

Voorlichting

Goede voorlichting over minimaregelingen blijft belangrijk. Als het armoedebeleid eenvoudiger wordt, is communicatie daarover gemakkelijker. Tegelijkertijd vinden we, dat de doelgroep een eigen verantwoordelijkheid heeft voor het vinden van informatie en het doen van een aanvraag.

Kinderen

Tot slot, en niet op de laatste plaats, vinden wij het belangrijk dat ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen maatschappelijk kunnen participeren. Zij moeten ook kunnen sporten en zich sociaal en cultureel kunnen ontwikkelen.

5.2 Doelen

Met voorgaande visie in het achterhoofd, formuleren we de volgende concrete doelen:

- √ De ontwikkeling van het percentage minima volgt niet meer de landelijke trend, maar breekt daarmee in positieve zin. Liefst zouden we natuurlijk zien, dat de armoede de komende jaren flink wordt teruggedrongen. Er zijn echter diverse factoren waarop de gemeente nauwelijks invloed heeft, zoals de economische ontwikkeling en wijzigingen in landelijke wet- en regelgeving.
- √ Bij *alle* gebruikers van minimaregelingen wordt gekeken naar mogelijkheden om de situatie van de klant duurzaam te verbeteren.
- √ Meer gezinnen met kinderen maken gebruik van minimaregelingen.

5.3 Hoe gaan we dit bereiken?

In dit hoofdstuk presenteren we de nieuwe beleidsmaatregelen. Deze worden uitgewerkt rond de drie speerpunten van het beleid:

1. Maatwerk
2. Verbinden van betrokken organisaties
3. Jeugd

5.3.1 Maatwerk

Er worden zes maatregelen (A t/m F) genomen die zijn gericht op het leveren van maatwerk.

A. Van categoriaal naar individueel

De mogelijkheden voor categoriale regelingen worden wettelijk sterk beperkt zodat armoedebestrijding een meer individueel karakter krijgt. Gemeenten moeten meer rekening houden met de individuele situatie van de klant en zijn behoefte. Maar daarnaast moeten verstrekkingen meer zijn dan alleen inkomensaanvullend, zij moeten een activerend karakter krijgen.

Het maken van individuele beoordelingen is tijdsintensiever dan categoriale verstrekkingen die vaak via een automatiseringssysteem gedaan konden worden. De uitvoeringskosten kunnen stijgen als gevolg van deze wetwijzigingen. Om de uitvoeringskosten te beperken en daarnaast aan de wettelijke eisen kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

B. Individuele verstrekkingen anders organiseren

Voor de individuele bijzondere bijstandsverstrekkingen die wel door de gemeente wordt uitgevoerd kan mogelijk een deel van het werk geautomatiseerd worden om verdere besparingen te realiseren. Voorwaarde voor aanschaf van een applicatie voor digitale aanvraagverwerking is dat de kosten worden gecompenseerd door een besparing op de uitvoeringskosten. Het geheel moet passen binnen LEAN (effectief en efficiënt) werken. De mogelijkheden voor digitale dienstverlening op het gebied van armoede en schuldhulpverlening worden in 2015 verder onderzocht.

C. Minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten

De maatwerkvoorziening moet ondersteuning bieden aan chronisch zieken en gehandicapten. Waar mogelijk moet deze voorziening gericht zijn op participatie. Dit kan mogelijk worden gemaakt door de meerkosten die samenhangen met de handicap of chronische ziekte te compenseren. Bij compensatie van deze meerkosten blijft er immers meer inkomen beschikbaar om te besteden aan bijvoorbeeld maatschappelijke participatie.

Doelgroep

De maatwerkvoorziening is bedoeld voor minima met een inkomen tot 110% van de geldende bijstandsnorm die het (volledig) eigen risico van de zorgverzekering moeten betalen. Zij krijgen het eigen risico vergoed.³ Voor de vermogenstoets wordt aangesloten bij de vermogensgrenzen zoals weergegeven in de Participatiewet (voorheen WWB). De door de aanvragen en of zijn gezin zelf bewoonde eigen woning blijft hierbij buiten beschouwing.

Geen koppeling met collectieve zorgverzekering en bijzondere bijstand voor medische kosten

³ In 2014 bedraagt het eigen risico op jaarbasis maximaal € 360,- per volwassene.

De gemeente kiest er bewust niet voor om meer aansluiting te zoeken bij een collectieve zorgverzekering voor minima, nu deze aanbieding lang niet altijd beter is dan andere collectieve aanbiedingen, bijvoorbeeld via lidmaatschap Carinova, via de Rabobank, Consumentenbond etcetera.

Naast deze maatwerkvoorziening⁴ kunnen cliënten gebruik (blijven) maken van individuele bijzondere bijstand indien zij kunnen aantonen dat zij meerkosten hebben vanwege een chronische ziekte of handicap.

Evaluatie

Op dit moment is niet duidelijk hoeveel mensen in aanmerking gaan komen voor de Maatwerkvoorziening. Daarom wordt deze regeling in 2016 geëvalueerd en indien nodig worden de voorwaarden of de bedragen bijgesteld.

D. Individuele studietoelage

De Participatiewet introduceert de individuele studietoelage om mensen met een arbeidsbeperking te stimuleren een studie te volgen en een diploma te behalen om zo de kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren. De toelage is een compensatie voor het moeilijk kunnen combineren van de studie met een bijbaantje. Daarnaast is het een steuntje in de rug omdat de drempel om te lenen vaak hoger is vanwege een lagere kans op een baan.

Voor de individuele studietoelage moet de gemeenteraad van Dalfsen vastleggen wat de hoogte van een dergelijke toelage is en welke betalingsfrequentie wordt gehanteerd. Dat is bepaald in de Verordening individuele studietoelage en individuele inkomensvoorziening Participatiewet 2015. In het verlengde van de verordening stelt het college regels, gelet op de individuele omstandigheden, voor het recht op de individuele studietoelage.

Doelgroep

Het college kan op verzoek, gelet op de individuele omstandigheden van een persoon, een individuele studietoelage verlenen. Hiervoor is vereist dat deze persoon op de datum van de aanvraag:

- 18 jaar of ouder;
- recht heeft op studiefinanciering of een tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet heeft; en,
- een persoon is van wie is vastgesteld dat hij wegens een arbeidshandicap of langdurige medische beperkingen/ belemmeringen niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Voor de gemeente Dalfsen gaat het om een relatief beperkte groep. We zetten het op een rij:

- De groep met arbeidsbeperkingen is voor het grootste deel de groep jongeren die nu een Wajong-uitkering ontvangt. Jaarlijks stromen 15 personen uit de gemeente Dalfsen de Wajong in.

⁴ De gemeente voert deze regeling formeel uit binnen de kaders van de Wet werk en bijstand (WWB) als "individuele bijzondere bijstand op basis van groepskenmerken".

- Een deel is volledig arbeidsongeschikt en wordt daarom niet door de gemeente gezien. Naar schatting blijven er jaarlijks zo'n 8 tot 10 personen over die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen.
- Voor het recht op individuele studietoelage moet ook een studie worden gevolgd waarbij recht op studiefinanciering of WTOS bestaat.
- Als studenten door een handicap/beperking geen bijbaantje kunnen nemen, is het redelijk een financiële compensatie te bieden. Om deze reden is ervoor gekozen dat mensen met alleen een medische urenbeperking niet voor een studietoelage in aanmerking komen.

Om deze redenen verwachten we dat per jaar één tot twee personen een (nieuw) beroep doen op de regeling. In totaal zullen er daarmee ongeveer acht personen jaarlijks gebruik maken van de regeling. De gemeente krijgt een budget voor deze regeling, inclusief de uitvoeringskosten.

Hoogte toeslag

Hoogte toeslag

De hoogte van de toeslag moet aansluiten bij het uitgangspunt van de regeling, namelijk dat mensen met een beperking moeten kunnen studeren, al zullen zij niet tot een baan komen waarin zij tenminste het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Tevens heeft deze groep vaak niet de mogelijkheden voor een bijbaantje naast de studie in vergelijking tot leeftijdsgenoten zonder beperking. De hoogte van de toeslag sluit bedraagt 15% van het bruto wettelijk minimum (jeugd)loon. Dat staat ongeveer gelijk aan 1 dag per week werken in een bijbaan. Gemiddeld bedraagt de toeslag daarmee € 154,87 per maand.

Bij de studieregeling jonggehandicapten zoals deze onder de Wajong gold, is de toeslag gebaseerd op 25% van het wettelijk bruto minimumloon. Gelet op de aard van de verstrekking dient de periodieke bijzondere bijstand belast te worden. Om die reden moet het percentage van het bruto loon altijd lager vastgesteld worden dan 25%. Een netto toeslag van 15% van het bruto minimumloon benadert 25% van het bruto minimumloon. Hieronder is per leeftijd het bedrag uitgewerkt.

Tabel 8. Individuele studietoelage naar leeftijd

Leeftijd	18	19	20	21	22	23 en ouder
Bruto WML in euro's (2014)	€ 680,30	€ 785,00	€ 919,55	€ 1.084,00	€ 1.270,90	€ 1.495,20
15% netto	€ 102,05	€ 117,75	€ 137,93	€ 162,60	€ 190,64	€ 224,28

Verder moet de gemeente de betalingsfrequentie vastleggen. We kiezen hier voor een maandelijkse betalingsfrequentie. Ten eerste omdat dit aansluit bij het doel, het vervangen van een bijbaantje, dat meestal maandelijks wordt uitbetaald. Ten tweede maakt een maandelijkse betaling het eenvoudig om de toeslag aan te passen of te beëindigen bij wijziging in de situatie, zoals het beëindigen van de studie. Voorkomen moet worden dat studietoelagen moeten worden teruggevorderd.

E. Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage is de vervanger van de langdurigheidstoelage. De toelage mag geen vorm van ongerichte inkomensaanvulling zijn en moet daarnaast beschikken over een activerend karakter.

De gemeente Dalfsen moest voor de langdurigheidstoelage regels vaststellen voor de termen langdurig en laag inkomen. Aangezien deze termen voor de individuele inkomenstoelage van belang zijn, kan dit beleid worden gehandhaafd. In de Verordening individuele studietoelage en individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015 is dat bepaald. In het verlengde van de verordening stelt het college regels, gelet op de individuele omstandigheden, voor het recht op de individuele inkomenstoelage.

Doelgroep

Het college kan aan een personen van 21 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering, gelet op de omstandigheden van die persoon, een individuele inkomenstoelage verlenen.

Invulling

De gemeente heeft beleidsvrijheid om te bepalen wat wordt verstaan onder *langdurig een laag inkomen*, wanneer er sprake is van *uitzicht op inkomensverbetering* en wat de *hoogte is van de toelage*. We sluiten aan bij de voorwaarden voor de langdurigheidstoelage voor wat betreft de invulling van langdurig (2 jaar oftewel 24 maanden) en laag inkomen (maximaal 110% van de bijstandsnorm).

Beoordeling uitzicht op inkomensverbetering

Voor het zicht op inkomensverbetering moet volgens de wet rekening worden gehouden met de *krachten en bekwaamheden van de persoon*, alsmede *de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen*. Hier moet een individuele beoordeling plaatsvinden, waarbij de volgende aspecten worden betrokken:

- Ontbreken afstemming of maatregel vanwege schending arbeidsverplichtingen
- Vrijstelling van de arbeidsplicht
- Geen verdere mogelijkheden tot scholing
- Verrichten van vrijwilligerswerk
- Beheersing van de Nederlandse taal
- Aanwezigheid van arbeidsbeperkingen
- Werkervaring

Uitvoering regeling

Om de uitvoeringslasten te beperken wordt voor bekende klanten volstaan we met een controle op het ontbreken van afstemming of maatregel wegens schending van de arbeidsplicht. We mogen er van uit gaan dat deze klanten hun best hebben gedaan om hun inkomen te verbeteren.

Voor klanten die geen uitkering van de gemeente ontvangen, wordt op het aanvraagformulier uitgevraagd wat de klant zelf heeft gedaan om het inkomen te verbeteren. De bewijslast komt daarmee bij de klant te liggen en de klant wordt aangespoord om na te denken over de eigen

verantwoordelijk voor het verbeteren van het inkomen. De toeslag krijgt hiermee een meer activerend karakter.

F. Kindregelingen

Voor kinderen worden nieuwe kindregelingen opgesteld op grond van de gemeentewet. Omdat beleid voor kinderen een apart speerpunt is in het (nieuwe) armoedebeleid, worden deze regelingen beschreven in paragraaf 5.3.3. *Kinderen*.

Samenvatting actiepunten Maatwerk

- Instellen minimaregeling Chronisch zieken en gehandicapten voor mensen met een laag inkomen en beperkt vermogen.
- De hoogte van de individuele studietoelage vaststellen op 15% van het bruto wettelijke minimum(jeugd)loon met een maandelijkse betalingsfrequentie
- De beoordeling van het zicht op inkomensverbetering aan de hand van de krachten, bekwaamheden en geleverde inspanningen van betrokkene voor het recht op individuele inkomensvoetstuk vindt voor klanten met een Pw, loaw of loaz-uitkering plaats aan de hand van de eventuele schending van de arbeidsverplichtingen. Voor onbekende klanten geldt dat zij zelf dienen te omschrijven wat zij hebben gedaan om het inkomen te verbeteren. Aan de hand van deze verklaring en lijst met criteria wordt voor deze groep het zicht op inkomensverbetering beoordeeld.
- Kindregelingen worden opgesteld op grond van de gemeentewet. Zie paragraaf 5.3.3.

5.3.2 Verbinden organisaties

Dalfsen kent diverse maatschappelijke organisaties, die op een of andere manier te maken hebben met de doelgroep van het lokale armoedebeleid. Deze professionele, vrijwilligers- of belangenorganisaties kunnen armoede signaleren en mensen ondersteunen of doorverwijzen. Ook kunnen zij de doelgroep voorlichten over inkomensondersteunende maatregelen of budgetvoorlichting geven. Veel maatschappelijke organisaties staan dicht bij de doelgroep dan de gemeente en zij kunnen de doelgroep op een passende manier benaderen. De gemeente vindt het daarom belangrijk om regelmatig kennis en ervaringen uit te wisselen met deze organisaties. De gemeente wil afspraken maken over samenwerking, afstemming en overdracht tussen organisaties, zodat materiële ondersteuning wordt gekoppeld aan immateriële hulpverlening en preventie en er een duurzame oplossing van de armoedeproblematiek komt.

Bij elke inwoner van Dalfsen die inkomensondersteuning aanvraagt, wordt gezocht naar mogelijkheden om zijn of haar situatie *duurzaam* te verbeteren. Daarbij wordt inkomensondersteuning gekoppeld aan bestaande vrijwillige of voorwaardelijke hulpverlening in Dalfsen. Deze hulpverlening betreft bijvoorbeeld verslavingszorg, maatschappelijke opvang, re-integratie, inburgering, sociale recherche, maatschappelijke ondersteuning (Wmo), budgetcursussen en geestelijke gezondheidszorg. Deze hulpverlening is geen onderdeel van (de begroting van) het armoedebeleid, maar is daar in het nieuwe armoedebeleid wel nadrukkelijker aan gekoppeld.

Interdisciplinair overleg

Het verbinden van materiële en immateriële hulpverlening willen we bevorderen via een interdisciplinair overleg. Dit overleg vindt plaats in het Sociaal Kernteam. De gemeente initieert en faciliteert vanuit het Sociaal Kernteam interdisciplinaire overleggen waarin op casuïstiekniveau

huishoudens worden besproken die behoren tot de doelgroep van de diverse hulpverleningsinstanties en gemeentelijke afdelingen. Zowel de gemeente als de ketenpartners kunnen huishoudens aandragen die bespreking behoeven. De overlegpartners bepalen samen welke aanpak het beste werkt en wie verantwoordelijk is voor aansturing of uitvoering ervan. Uitgangspunt is één klant, één plan, één contactpersoon.

Er wordt overwogen het interdisciplinaire overleg te ondersteunen met een online platform. Hulpverleners kunnen hier op beleids- en procesniveau informatie met elkaar uitwisselen. In principe worden hier geen casussen besproken, mede met het oog op privacy. Een online platform moet gedragen worden door de betrokkenen. In 2015 wordt met hen onderzocht of er behoefte is aan zo een platform.

Verbinden Banken

In de gemeente Dalfsen bestaan er verschillende banken, het betreft de voedselbank, de kledingbank en de speelgoedbank. We willen deze organisaties graag verbinden. Om dit te faciliteren verleent de gemeente Dalfsen vier jaar subsidie voor de huisvestingskosten. De subsidie bedraagt 75% van de huurkosten met een maximum van € 500 per maand.

Aan de subsidieverlening worden de volgende voorwaarden verbonden:

- De partijen ondertekenen een intentieverklaring voor het verankeren van de samenwerking tussen de verschillende banken;
- Indien een van de banken een klant heeft geaccepteerd, dan geldt deze acceptatie ook voor de andere banken, zonder dat extra gegevens worden opgevraagd;
- De ruimten worden door alle drie de banken benut;
- In één van de ruimten is plaats voor ontmoeting en sociale interactie tussen de bezoekers;
- Er zijn faciliteiten en ruimte beschikbaar voor een vrijwilliger die op te bepalen tijden kan helpen bij het invullen van formulieren, eenvoudige administratieve vragen et cetera.

Ondernemersklankbord

(Kleine) zelfstandigen hebben een verhoogd risico op armoede. Beginnende ondernemers worden door Stichting Ondernemersklankbord op weg geholpen bij het starten van hun eigen bedrijf. Het doel is ervoor te zorgen dat deze ondernemers niet door gebrek aan ervaring fouten of verkeerde keuzes maken waardoor zij genoodzaakt zijn hun bedrijf te beëindigen of met faillissement geconfronteerd worden.

Samenvatting actiepunten Verbinden van betrokken organisaties

- Interdisciplinair overleg via het Kernteam
- Verbinden banken
- Ondernemersklankbord

5.3.3 Kinderen

Dalfsen wil in de aanpak van de armoede- en schuldenproblematiek extra aandacht geven aan kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Niet alleen de gemeente heeft een verantwoordelijkheid in het bestrijden en voorkomen van armoede. Andere instanties hebben vanuit hun rol een signalerende, dienstverlenende, hulpverlenende en verwijzende taak. We moeten met

elkaar alert zijn op signalen die wijzen op een hulpvraag. Bij het speerpunt 'Verbinden van betrokken organisaties' zullen we daarom ook veel aandacht geven aan jeugd en de organisaties die met deze doelgroep te maken hebben.

Kindregelingen

Wij vinden dat stille armoede onder kinderen onwenselijk is en een rem kan zijn op de ontwikkeling van het kind tot een volwaardig participierend lid van de samenleving. Wij gaan kinderen uit minimagezinnen ondersteunen door middel van kindregelingen gericht op het bestrijden van stille armoede alsmede het bevorderen van maatschappelijke participatie en het voorkomen of doorbreken van sociaal isolement.

De kindregelingen zullen een aanvulling zijn op de individuele bijzondere bijstand en het overig gemeentelijk minimabeleid waaronder het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds. De kindregelingen kunnen de regelingen die waren gebaseerd op de verordening Bevordering van maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen 2012, die van rechtswege is vervallen met ingang van 1 januari 2015, compenseren.

De kindregelingen zullen gebaseerd worden op de gemeentewet waardoor wij de benodigde beleidsruimte hebben die niet voorhanden is binnen de kaders van de Participatiewet. De Participatiewet geeft geen ruimte voor algemene inkomensondersteuning en de mogelijkheden voor categoriale beleid zijn ingeperkt. Op grond van artikel 149 van de Gemeentewet is de gemeente nog wel bevoegd om regelingen in te zetten voor kinderen van ouders met een laag inkomen gericht op armoedebestrijding, participatie en het doorbreken of voorkomen van isolement.

Wij denken aan de volgende kindregelingen:

- Computerregeling overstap naar het voortgezet onderwijs;
- Kledingbon overstap naar het voortgezet onderwijs. Dit in navolging van Amsterdam;
- Indirecte schoolkosten;
- Participatie waardebon voor kinderen. Een waardebon die eenmalig per jaar verstrekt kan worden. Die bon kan bijvoorbeeld in samenwerking met de lokale middenstand tot stand komen. Deze regeling werd in de gemeente Brummen met enthousiasme ontvangen.

Voor de kindregelingen reserveren we een budget van € 40.000. Hiermee kunnen 100 kinderen een tegemoetkoming ontvangen van € 400.

Samenvatting actiepunten Kinderen
<ul style="list-style-type: none">• Kindregelingen

6 Begroting

Budgetten landelijk

	2014	2015	2016	2017	2018
Intensivering armoede	€ 70 mln	€ 90 mln			
Koopkrachtreparatie	Nog onbekend	Nog onbekend			
Minimaregeling chronisch zieken	€ 45 mln	€ 216 mln			
Individuele studietoelage	nvt	€ 6 mln	€ 18 mln	€ 29 mln	€ 35 mln
Waarvan compensatie uitvoeringskosten	nvt	€ 1 mln	€ 3 mln	€ 4 mln	€ 5 mln
Individuele inkomensloelage	+ 0	+ 0			

Budgetten gemeente Dalfsen (raming)

	2014	2015	2016	2017	2018
Regulier budget	€ 235.000	€ 235.000	€ 235.000	€ 235.000	€ 235.000
Extra budget 2^e bestuursrapportage	+€ 87.000				
Gelden intensivering armoede	+€ 30.000	+€ 35.000	€ 35.000	+€ 35.000	+€ 35.000
koopkrachtreparatie	+€ 58.000	PM	PM	PM	PM
Individuele studietoelage			+€ 8.500	+€ 14.000	+€ 15.700
Waarvan compensatie voor uitvoeringskosten			+€ 1.300	+€ 1.931	+€ 2.243
Minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten		+€ 188.000	+€ 196.000	+€ 191.000	+€ 190.000
Schuldhelpverlening	€ 108.000	€ 108.000	€ 108.000	€ 108.000	€ 108.000
Leenbijstand	€ 46.000	€ 46.000	€ 46.000	€ 46.000	€ 46.000
Kwijtschelding	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000
TOTAAL	€ 598.000	€ 646.000	€ 662.500	€ 663.000	€ 663.700

In de bovenstaande tabel zijn de landelijke bedragen omgerekend naar bedragen voor de gemeente Dalfsen. Hierbij is voor alle bedragen de verdeelsleutel van de gelden voor de intensivering van het armoedebeleid gebruikt. Voor de minimaregeling zijn door de gemeente berekeningen gemaakt. De definitieve bedragen zijn nog niet bekend.

Uitgaven gemeente Dalfsen (raming)

	2014	2015	2016	2017	2018
Individuele bijzondere bijstand	€ 174.500,00	€ 153.438,00	€ 153.438,00	€ 153.538,00	€ 153.538,00
Categoriale bijzondere bijstand	€ 70.000,00	-			
Regeling Chronisch zieken	€ 2.500,00	-			
Zorgverzekering Minima	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00
Langdurigheidstoeslag	€ 45.000,00	-			
Resultaat bestemming 2013	€ 10.000,00				
Koopkrachtreparatie	€ 58.000,00	PM	PM	PM	PM
Minimaregeling chronisch zieken en gehandicapten		€ 188.000,00	€ 196.000,00	€ 191.000,00	€ 190.000,00
Individuele studietoeslag	-	€ 4.562,00	€ 8.562,00	€ 13.962,00	€ 15.662,00
Individuele inkomenstoeslag	-	€ 35.500,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 40.000,00
Interdisciplinair overleg		€ 2.000,00	€ 2.000,00	€ 2.000,00	€ 2.000,00
Samenwerking banken		€ 4.500,00	€ 4.500,00	€ 4.500,00	€ 4.500,00
Jeugd sportfonds					
Kinderen Vooruit!	-	€ 40.000,00	€ 40.000,00	evaluatie	evaluatie
Schuldhelpverlening	€ 108.000,00	€ 108.000,00	€ 108.000,00	€ 108.000,00	€ 108.000,00
Leenbijstand *	€ 46.000,00	€ 46.000,00	€ 46.000,00	€ 46.000,00	€ 46.000,00
Kwijtschelding	€ 34.000,00	€ 34.000,00	€ 34.000,00	€ 34.000,00	€ 34.000,00
TOTAAL	€ 598.000	€ 646.000	€ 662.500	€ 623.000	€ 623.700

*Leenbijstand exclusief aflossingen.

Toelichting

Individuele bijzondere bijstand

Door de afschaffing van de categoriale bijzondere bijstand zal het beroep op de individuele bijzondere bijstand toenemen. Voor de raming zijn we uitgegaan van een toename van de uitgaven ter hoogte van 50% van de uitgaven voor de categoriale regelingen. We verwachten door het leveren van meer maatwerk dat we minder uitgaven hebben dan met het categoriaal verstrekken van bijzondere bijstand.

Categoriale bijzondere bijstand

De mogelijkheden voor categoriale regelingen worden per 1 januari 2015 afgeschaft. Vanaf 2015 komt deze post daarom niet terug in de begroting.

Regeling Chronisch zieken

Vanaf 2014 komt er voor chronisch zieken en gehandicapten een minimaregeling. De ontstaansreden voor de minimaregeling is de afschaffing van de Wtcg en de CER. Ook de gemeentelijke verstrekking voor chronisch zieken kan worden ondergebracht in de minimaregeling. Daarom hebben we vanaf 2014 deze kosten niet meer opgenomen in de begroting.

Zorgverzekering voor minima

Het budget voor de zorgverzekering voor minima gaat vanaf 2014 omlaag. De reden hiervoor is de vervanging van een deel van deze kosten door de minimaregeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Vanuit deze minimaregeling kan de doelgroep gebruik maken van een uitgebreider aanvullende zorgverzekering. Deze kosten komen daarom vanaf 2014 niet meer ten laste van het budget van de zorgverzekering, maar van de minimaregeling.

Langdurigheidstoeslag

Deze regeling verdwijnt per 1 januari 2015 en zal worden vervangen door de individuele inkomenstoeslag.

Koopkrachtreparatie

De koopkrachtreparatie voor minima moet verplicht worden uitgekeerd aan ontvangers van een WWB-, loaw- en loaz-uitkering. Ook voor overige minima kan de gemeente dit extraatje uitkeren. In de begroting zijn de maximale kosten opgenomen waarbij de overige minima volledig gebruik maken van de regeling. De aantallen zijn gebaseerd op de minimascan van Stimulansz. De hoogte van het bedrag per huishouden is het gemiddelde van de verschillende vergoedingen.

Minimaregeling Chronisch zieken en gehandicapten

In het verlengde van de minimaregeling Tegemoetkoming kosten premie van een aanvullende verzekering, waar alle minima een beroep op kunnen doen, is het college voornemens de doelgroep te ondersteunen via de categoriale bijzondere bijstand: een extra tegemoetkoming in de kosten van de premie van een aanvullende zorgverzekering. Hierdoor kunnen juist die mensen die het hard nodig hebben zich uitstekend verzekeren met een uitgebreide aanvullende zorgverzekering.

Individuele studietoelage

De individuele studietoelage is een nieuwe regeling voor studenten die niet in staat zijn om het wettelijk minimumloon te verdienen. Voor de raming zijn we uitgegaan van 12 studenten die jaarlijks van deze regeling gebruik maken. Voor de hoogte van het bedrag is een berekening gemaakt van het gemiddelde minimumjeugdloon dat deze groep verdient.

Individuele inkomensloelage

De individuele inkomensloelage is de vervanger van de langdurigheidstoelage. De beoordeling van het recht op de inkomensloelage is strenger dan de langdurigheidstoelage. We verwachten dat daardoor 30% van de huidige ontvangers van een langdurigheidstoelage niet meer in aanmerking komt voor de individuele inkomensloelage. Het budget voor de inkomensloelage bedraagt daarom 70% van de uitgaven voor de langdurigheidstoelage.

